

[Korsgaard.]

godset giver Underskud, fører ud i de vildeste Konsekvenser. Stykgodset giver ikke Underskud, for saa kunde det betale sig at skære det bort, men det giver altsaa ikke et saa stort Overskud, som det før har gjort, men det er noget helt for sig selv.

Det ærede Medlem Hr. Kyed vil bevise, at det snarest var for meget, man gav for Transporten af Landbrugsprodukterne. Han vil ogsaa bevise, at den generelle Takstnedsættelse i 1927 ikke var nogen Begrundelse for, at Statsbanernes Økonomi er saa daarlig, som den nu er. Jeg kan heller ikke paa dette Punkt paa nogen Maade give det ærede Medlem Hr. Kyed Ret. Om det af politiske Grunde har været nødvendigt og ønskeligt at nedsætte Taksterne, det er, det maa jeg gentage, en Sag for sig; men vil man tage Problemet forretningsmæssigt, bliver det eneste afgørende med Hensyn til, om man skal nedsætte eller ikke, dette, om man af Konkurrencehensyn skal gøre det. Men det konkurrencemæssige var jo aldeles ikke Bevæggrunden i sin Tid i alle Forhold.

At det fornuttigvis af Konkurrencehensyn kan blive nødvendigt, ogsaa set ud fra rent forretningsmæssige Synspunkter, at nedsætte, er altsaa for saa vidt en Sag for sig; men det vedrører jo ikke den Sag, om Landbrugsprodukter nu koster 1½, 2 eller 3 Gange saa meget at transportere som før Krigen, og det var jo altsaa muligt, at en saadan meget stærk Forhøjelse af Transportudgifterne var de paagældende Virksomheder nødt til at bære, Jeg maa hævde, at skulde man betragte det ud fra et forretningsmæssigt Synspunkt alene, maatte man, fordi man altsaa i andre Henseender netop af konkurrencemæssige Grunde er nødt til at nedsætte sine Transporter stærkt, opretholde de Transporter, man nu en Gang kunde bevare trods denne forholdsvis høje Fragtudgift for de paagældende.

Jeg maa som en samlet Helhed sige, at jeg anerkender ikke, at Stykgodset giver Underskud, og jeg maa tilføje, uden nogen dybere Begrundelse i dette Øjeblik, at jeg tror ikke, de Forventninger holder Stik, som den højtærede Minister til en vis Grad nu skaber hos en Del om, at det var muligt ved visse Foranstaltninger, som man tænker paa fra Statsbanernes Side, i høj Grad at forbedre Banernes Balance med Hensyn til Transporten af Stykgods. Jeg tør selvfølgelig ikke benægte, at der maaske kan indtjenes noget, men jeg tror afgjort ikke paa, at det vil blive saa meget, at det kan

faa nogen væsentlig Indflydelse paa Statsbanernes Økonomi.

Som tredje Punkt maa jeg nævne og gentage, at de Tal, vi har liggende foran os, viser, at selv om Indtægterne paa Papiret stiger, stiger Udgifterne, naar de alle regnes med, endnu mere. Dette er saare betænkeligt set fra et forretningsmæssigt Synspunkt, for man maa jo altid regne med, at naar man har et Apparat, der er i Stand til at yde dette eller hint, skulde Fortjenesten stige kolossalt med den forøgede Omsætning. Men ved Statsbanerne har vi altsaa det mærkelige, at der sker det ikke.

Alle disse Betragtninger taget under eet viser altsaa, at Statsbanernes Økonomi efter mine Begreber mere og mere bliver en negativ Faktor i Statens Budget, som man i overordentlig høj Grad maa regne med. Og jeg synes, det maa føre til det overordentlig simple Spørgsmaal: Kan det dog ikke blive bedre? Jeg maa, som jeg sagde ved første Behandling, sige, at jeg tør ikke svare derpaa. Jeg er nemlig klar over, at Landets geografiske Struktur — Øerne, der medfører, at vi skal have Færger i stor Stil, vandomslynget, som Landet er, hvorved Konkurrencen med de mindre Sejskibe her er langt stærkere end i andre Lande — bevirker, at Danmark som Jernbaneland er overordentlig vanskeligt stillet. Udviklingen bærer for mig mere og mere Præg af, at vel har vi vanskelige Forhold, men Resultaterne bliver saa sandelig ogsaa værre og værre.

Alligevel stiller den højtærede Minister paa Ændringsforslag under Nr. 12 Forslag om en Bevilling paa 25 000 Kr. til Undersøgelser angaaende en ny Gedserfærge. Man kan jo med tidligere Erfaringer in mente være ganske sikker paa, at disse Undersøgelser vil medføre, at der paa næste Finanslovsforslag foreslaas en Bevilling paa op mod 3 Millioner til en saadan Færge. Og naar Forslaget til sin Tid kommer, vil der vist ikke blive sagt mange Ord derom. Man vil tværtimod sige, at i Henhold til Ændringsforslaget under Nr. 12 har Rigsdagen i Virkeligheden bundet sig til denne Færge. I det Aktstykke, der omtaler det nævnte Forslag, er det antydet, at man meget snart vil staa overfor en Bevilling til endnu en tresporet Færge til Overfarten Korsør—Nyborg, vel atter en Udgift paa 3 Mill. Kr. Man bevilger efter min Mening i alt Fald tilsyneladende uden nogen som helst Betænkelighed meget store Millionbeløb til Statsbanerne, til en For-